

A graphic of the Ukrainian national flag, consisting of a blue top half and a yellow bottom half, is positioned on the left side of the slide. The text 'УКРАЇНА І СВІТ' is overlaid on the right side of this graphic.

УКРАЇНА І СВІТ

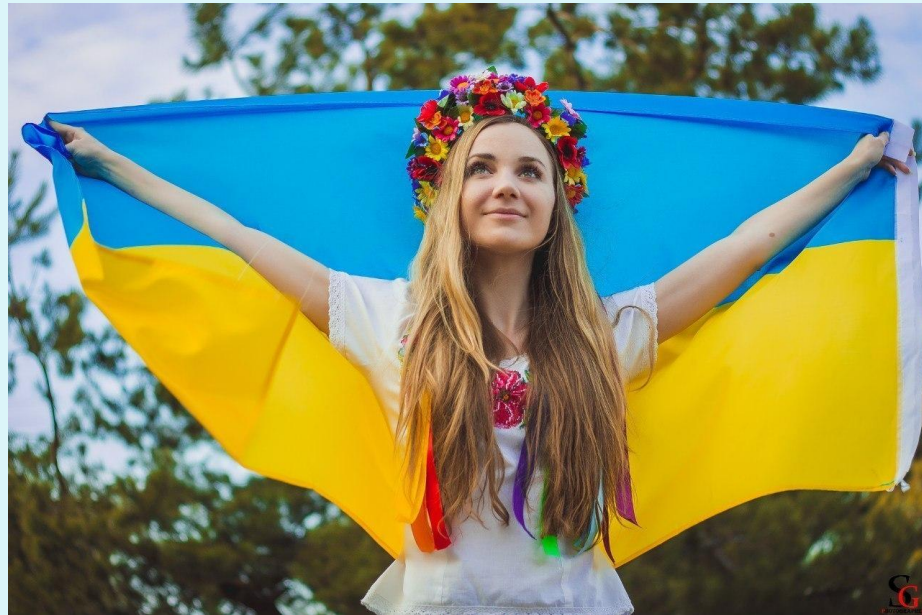
Заворотнюк Анастасія

ГЕОПОЛІТИКА

- **Геополітика** – наука, яка розглядає вплив географічних чинників на внутрішню й особливо зовнішню політику держав і націй.
- Україна хоча ще й вважається молодою державою, але вже давно посіла своє законне місце в геополітичному просторі. Вивчаючи історію нашої країни, можна з впевненістю вважати її героїчною. Адже багато вона пережила за часи свого існування, сила-силенна загарбників побувала на її землях, кожен хотів відхопити собі хоч якийсь шматок. Але наш народ не здавався, вірив у краще майбутнє.
3 24 серпня 1991 року Україна нарешті отримала довгоочікувану свободу. І ось зараз, у 2010 році, ми живемо у вільній Україні, яка проживає свій двадцятий рік незалежності.
Із прийняттям незалежності наша держава є повноцінним суб'єктом міжнародних відносин. Ця подія обумовила поштовх для розробки подальших планів міжнародного товариства з іншими державами світу. Геополітичне положення України вигідне й водночас складне.

- На теперішній момент Україну визнали 150 країн світу, 100 країн встановили з нею дипломатичні відносини. Наша держава входить до ООН, приєдналася до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, є членом ОБСЄ, Ради Європи, МВФ, Світового банку та інших світових та європейських організацій.

- Україна, як і багато інших держав, розташована в глобальному геополітичному "кільці" Північної півкулі, утвореному територіями країн "тріади" та комунікаціями між ними. При цьому на заході територія України безпосередньо прилягає до європейських держав, які після розширення ЄС входять у найпотужніше інтеграційне угруповання світу. Значною мірою від самої України залежить, щоб її кордони (особливо західні) виконували контактну, а не бар'єрну функцію.

- користуючись можливостями міжнародного співробітництва, суверенній Україні, з одного боку, зручно активізувати взаємодію з євроатлантичними структурами, сподіваючись на залучення технологій та капіталу країн Європи, США та Японії; з іншого - зберігати добросусідські стосунки з країнами євразійських структур (передусім з Рочією), які залишаються важливими ринками сировини (особливо енергоносіїв, лісу, кольорових металів, тощо) і не менш важливими ринками збуту.

- Основні вектори сучасних геопросторових зв'язків України мають гексагональний рисунок. Найважливіші напрями:
  - а) Польща - країни ЄС Середньої Європи;
  - б) Білорусь - країни Балтії;
  - в) Росія - країни Центральної Азії та Далекого Сходу;
  - г) Грузія - інші країни Центральної Азії та Закавказзя;
  - д) Туреччина - країни східного Середземномор'я;
  - е) балканські країни.

ВНЕСОК УКРАЇНЦІВ У СВІТОВУ НАУКУ І КУЛЬТУРУ

- ⦿ *Україна - країна, багата на талановитих людей. На її території та поза її межами проживає значна кількість видатних українців, які збагатили світ своїми талантами.*

○ Історичне майбутнє нашої держави визначається, насамперед, унікальним гео політичним положенням України, а також, в майбутньому, багато в чому буде залежати від того, що держава має талановитий народ з високим духовним потенціалом, є терплячим, невибагливим, вільним від владних амбіцій. 1 листопада 1993 набув чинності Маастрихтський договір 1992 р. - міжнародно-правовий документ про утворення міжнародного політико-економічного об'єднання Європейських держав - Європейського Союзу (ЄС). 7 лютого 1992 р. у місті Маастрихті (Нідерланди) його підписали члени Європейських співтовариств - Бельгія, Велика Британія, Греція, Данія, Ірландія, Іспанія, Італія, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Португалія, Франція. Цей Договір не лише істотно зміцнив інтеграційні процеси, а й сприяв поширенню та поглибленню профедеральних тенденцій у розвитку ЄС, зокрема введенням інституту єдиного громадянства. В умовах нової геополітичної картини світу, інтересам України відповідає політика добросусідських відносин як із ближнім, так і з далеким зарубіжжям. Геополітичні відносини проявляються на різних рівнях: міжнародному, регіональному, державному. Геополітика сучасності - це сукупність десятків, навіть сотень паралельних і пересічних процесів з властивостями, що відбивають взаємодію інтересів різних держав. В умовах нової геополітичної ситуації сучасна Україна має об'єктивні можливості для створення механізму реалізації своїх геополітичних інтересів на основі зваженої далекоглядної політики.

Кожен народ, створюючи власну національну культуру, тим самим робить внесок у світову культуру, здійснюючи за її допомогою зв'язок з навколишньою природою та іншими народами. В результаті такого спілкування відбувається взаємне культурне збагачення. І як наслідок – різні культури розвиваються, ускладнюються, стають набагато різноманітнішими.

- Світова культура – феномен глобальний. Національна культура є частково і джерелом світової культури, одночасно витікаючи з неї. Без глобальної культури не може бути регіональної, самобутньої національної і навпаки. Світовій культурі властивий інтегрувальний процес. Національні ж мають диференційований характер.

- Українська культура з давніх-давен зазнавала впливу зі сторони і в свою чергу, так чи інакше, впливала на інші культури, проявлялася у міжнародних відносинах різним чином. Спробуємо з'ясувати, яким чином це відбувалося протягом цілої історії української культури.

- За географічним вектором українська культура – це, безперечно, культура європейського типу. А тому в українській національній культурі так чітко виступає європейський індивідуалізм. Від антів і волинян VI ст. крізь княжу добу, крізь козаччину і аж до ХХ ст. завжди, коли народ мав нагоду виявити свою політичну волю, він виявляв одну і ту ж характерну рису: схильність віддавати перевагу індивідуальній свободі над інтересами держави, схильність наділяти вищою владою віче (раду) і ревно пильнувати дії своїх вождів.

Сьогодні Україна знаходиться в центрі Європи, а колись ні. Колись вона знаходилась на межі Європи і Азії, Азія починалась одразу за Доном. Вбирала культуру Заходу і Сходу. У великій мірі культура наша євразійська. Синтез європейських і азіатських культур. В цьому плані ми схожі на Візантію, яка також знаходилась на стику Європи і Азії. В IX-XII ст. стала у культурному відношенні країною номер один.

- XIX ст. породило духовну основу нації - Т.Г. Шевченка. Творчість Шевченка вивела українську літературу на світову арену. І сьогодні поняття молодій Українській державі асоціюється в багатьох жителів нашої планети з іменем Шевченка.

Постаттю світового масштабу був Михайло Петрович Драгоманов. Він у великій мірі предтеча, духовний попередник сьогodнішньої незалежної і демократичної України. Багато що в сьогodнішньому розвитку України він передбачив ще понад 100 років тому. Він став одним з фундаторів та професорів першого болгарського вищого училища - майбутнього Софіївського університету.

Маючи такі славні прізвища як Кропивницький, Карпенко-Карий, Садовський, Саксаганський, Заньковецька зайняв собі почесне місце серед театрів Європи український театр.

Сьогодні в Україну повернуто ім'я М.С. Грушевського, його величезну наукову спадщину. Світову славу вчений здобув завдяки фундаментальній дослідницькій праці "Історія України-Руси". Це найголовніше, що є в його друкованому доробку, в якому значиться близько двох тисяч назв. Взагалі мало в світі знайдеться вчених (в Україні нікого), хто б міг стати врівень з М.С. Грушевським за продуктивністю творчої роботи.

- Світової слави заслужив кінорежисер Олександр Довженко. В 1958 р. на Всесвітній виставці в Брюсселі його фільм "Земля" (1930) включено до почесного списку 12-ти кращих фільмів світу всіх часів і народів.

Отже, не зважаючи на несприятливі умови (не було державного захисту української культури), процес творення на українській землі, "і під чужими урядами" ні на мить не припинявся, не уривався, за висловом Михайла Драгоманова, "поступ цивілізації" народу нашого.

Ціла плеяда українців вивела людство в космос, відкрила таємниці сусідніх планет. Олександр Засядько, Микола Кибальчич, Юрій Кондратюк, Костянтин Ціолковський, Сергій Корольов, Михайло Янгель, Валентин Глушко, Володимир Челомей, Михайло Яримович.

Всесвітньовідомий авіаконструктор Ігор Сікорський, його послідовники Дмитро Григорович, Архип Люлька, Олександр Івченко. На українській землі розквітнув талант росіянина Олега Антонова.

Математики Михайло Остроградський, Віктор Буняковський, Георгій Вороний, Михайло Кравчук, Микола Богомоллов.